

NARAVNE NESREČE

1. požari v naravi
2. zemeljski plazovi
3. snežni plazovi

POŽARI V NARAVI

OGROŽENO OBMOČJE:

- obalno/kraško in notranjsko področje

GLAVNE ZNAČILNOSTI:

- požari prevladujejo med naravnimi nesrečami
- od l. 1987-97 je bilo v povprečju 2712 požarov/leto:
 - 1080 v naravnem okolju ~ gl. vzrok je *malomarnost*; najpogosteje mar. - avg.
 - 1337 na gradbenih objektih
 - 295 na prometnih sredstvih

DEJAVNIK OGROŽENOSTI IN UKREPI:

- dejavnik ogroženosti:
 - ϕ podnebje
- ukrepi za ↓ nevarnosti:
 - ϕ pogozdovanje
 - ϕ osveščenost
 - ϕ zakonodaja (z. o varstvu pred požarom)
- ukrepi za pripravljenost:
 - ϕ spremljanje in proučevanje nevarnosti
 - ϕ povečati zavednost ljudi
 - ϕ ustrezno načrtovanje za primere nesreč (na lokalni ravni)
 - ϕ vzdrževanje usposobljenosti (npr. PGD)

KAKO RAVNAMO V PRIMERU POŽARA V NARAVI?

Potrebno je:

- ♠ ohraniti razsodnost
- ♠ paziti na lastno varnost
- ♠ manjši začetni požar skušati pogasiti s priročnimi sredstvi:
 - * najuspešnejše s H₂O {polivanje do popolne ugasnitve}
 - * z brinovimi ali smrekovimi vejicami {udarjati po goreči površini ali vleči po robu goreče trave}
 - * prekopavanje ruše {preprečevanje širitve}, posipavanje s peskom ali zemljo, dokler ogenj povsem ne ugasne
 - * sami gasimo, če to ne presega naših zmožnosti
 - * kličemo na 112 oz. najbližjo gasilsko enoto oz. policijo 113

KAKO RAVNAMO V PRIMERU POŽARA NA OBJEKTU?

- φ za gašenje veljajo spl. pravila kot pri požaru v naravi (+ uporaba ročnega gasilnega aparata)
- φ v visokih objektih je največja nevarnost dim na stopnišču (otežuje ali celo onemogoča umik)
 - z mokrimi krpami zatesniti spodnji del vrat in v stanovanju počakati na pomoč
 - če ni dim preveč gost, lahko dihala zaščitimo z mokrimi krpami, robci pred usta
 - gasilce takoj opozorite nase
 - odpiranje oken oz. vrat pospeši širjenje požara, predvsem dima
- φ spl. preventivni ukrepi:
 - na stopnišču ne odlagajte gorljivih materialov, predvsem pa ne vnetljivih tekočin oz. plinov
- φ redno čiščenje dimnikov v stanovanjski hiši

ZEMELJSKI PLAZOVI

LOKACIJA:

- ogroženo okoli 7000 km² ozemlja RS (1400 plazov)

DEJAVNIK OGROŽENOSTI IN UKREPI:

- dejavnik ogroženosti:
 - φ deževno vreme
 - φ poplave
- ukrepi za ↓ nevarnosti:
 - φ tehnični ukrepi v okolju
- ukrepi za pripravljenost:
 - φ spremljanje in proučevanje nevarnosti
 - φ ustrezno načrtovanje za primere nesreč (na lokalni in državni ravni)
 - φ usposobljene tehnične enote

SNEŽNI PLAZOVI

LOKACIJA:

- v RS je evidentiranih 1264 možnih snežnih plazov

UKREPI ZA PRIPRAVLJENOST:

- φ spremljanje in proučevanje nevarnosti
- φ povečati zavednost ljudi o nevarnosti
- φ opazovanje
- φ usposabljanje posebne enote za proženje plazov
- φ GRS

KAKO SE ZAVARUJEMO PRED SNEŽNIMI PLAZOVI?

- * pred vsako turo se seznanimo z vremensko napovedjo in s stanjem snežne odeje (int., tel. odzivnik 9822, radio...)
- * plazovi se lahko sprožijo, kadar je nagib pobočja večji od 25°
- * največ nesreč se zgodi na pobočju nagiba 30° in 35°
- * posebno nevarne so vzhodne strmine; tu je zaradi plazov 63% vseh nesreč

KAKO SPOZNATI NEVARNOST SNEŽNIH PLAZOV?

- opazovati! (npr. ostanki plazov)
- napihan sneg
- globinski srež
- moker sneg

NEKAJ PRAVIL ZA RAVNANJE V PLAZOVNEM IZPOSTAVLJENEM SVETU

- φ upoštevanje opozoril
- φ ustrezna opremljenost {plazna žolna, snežna lopata, plazna sonda, družba}
- φ poskus stabilnosti snežne odeje
- φ izogibanje nevarnih predelov; sicer pa:
 - potegniti zapestja iz pentelj smučarskih palic, odvezati lovilne jermene, vključiti plazno žolno (vklop oddaja)
 - ustrezna razdalja med enim in drugim gornikom